

Severjeva nagrada 2024

MIRANDA TRNJANIN

- V uprizoritvi Anne Carson *Norma Jean Baker Trojanska* v produkciji Mini teatra in režiji Nine Ramšak Markovič (premiera 14.12.2022)
- **Susi** v uprizoritvi Elfriede Jelinek *Ljubimki* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča in režiji Nine Ramšak Markovič (premiera 11.2.2023)
- V uprizoritvi *Juriš* po motivih življenja in dela Karla Destovnika – Kajuha v produkciji SLG Celje in režiji Žive Bizovičar (premiera 9.10.2023)
- **Una** v uprizoritvi Tanje Šljivar *Kot vsa svobodna dekleta* v produkciji Prešernovega gledališča Kranj in režiji Mojca Madon (premiera 14.9.2024)

Miranda Trnjanin (1990) je magistrirana dramska igralka samozaposlena v kulturi. Študij dramske igre je leta 2017 zaključila pod mentorstvom Sebastijana Horvata in Kristjana Mucka. Kot igralka na svobodi sodeluje z mnogimi gledališkimi institucijami (SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, SLG Celje, Slovensko mladinsko gledališče, Prešernovo gledališče Kranj), kakor tudi z neodvisnimi producenti (Gledališče Glej, Zavod Melara, Zavod Delak). V svoji dosedanji karieri je ustvarila vrsto opaznih igralskih kreacij (2014 študentska Severjeva nagrada za vlogo Agripine v produkciji *Britanik*, leta 2015 akademijska Prešernova nagrada za vloge v produkcijah *Čiščenje idiota* Milana Markoviča in *TIK PRED REVOLUCIJO: Kako sem postal terorist*) v sodelovanju z režiserji različnih generacij (Jernej Lorenci, Nina Ramšak Markovič, Živa Bizovičar, Juš Zidar, Mateja Kokol, Nina Šorak). V zadnjih dveh letih se je s svojo eruptivno igralsko energijo v ustvarjanju serije presežnih odrskih podob v zelo raznolikem razponu estetik in poetik izkazala kot izstopajoča igralka svoje generacije z zrelem in dovršeno izbrušenim igralskim izrazom.

V uprizoritvi Anne Carson *Norma Jean Baker Trojanska* kot ena izmed treh person **Norme Jean** Trnjanin izkaže svoje obvladovanje poglobljeno odrskih psihologizacij. Skozi drobce, razpete v nelinearni pripovedi, riše vzporednice med trojansko Heleno in Marilyn Monroe in izkristalizira izrazito nekonvencionalno, svežo in drzno odrsko upodobitev ženske. Trnjanin tu ne igra po pričakovanjih, temveč z vsakim pogledom spodnaša zatiralne sisteme, ki uokvirjajo protagonistki, s čimer implicitno ustvarja kritični dialog s položajem igralka v slovenskem gledališču. Skozi prebijanje četrte stene, igro v igri in petje se Trnjanin izkaže kot izrazito iznajdljiva igralka s širokim razponom, katere velika odlika se kaže tudi v nemi prisotnosti na odru. Trnjanin v *Norma Jean Baker Trojanska* preigrava nekonvencionalne lege, s čimer njena odrska kreacija sočasno postaja območje družbenega boja za emancipacijo in enakost.

Radikalno nasproten je njen pristop k oblikovanju **Susi** v uprizoritvi *Ljubimki*. Tu se Trnjanin v skladu s subverzivno naravo izhodiščnega romana in režijsko konceptualizacijo uprizoritve svoje vloge loteva z raziskavo stereotipnih podob ženskosti in oblikovanja odrskega ideala moškega pogleda. Njena Susi je tako na odru vedno določena z moškim pogledom, a navkljub poseganju po stereotipizaciji in črpanju iz medijsko skonstruiranih podob ženskosti, njena Susi ni okarakterizirana le z nekaj potezami, temveč na odru razgalja poglobljeno psihološko sliko, ki opozarja na vdor patriarhalnega sveta v samo doživljanje sveta, skozi telo ideologija pronica v notranjost in narekuje oziroma zamejuje dojemanje okolice in same sebe.

V avtorskem projektu *Juriš* Miranda Trnjanin prevzame **več vlog**, ki jih odlikuje izrazito sodobna performativna igralska drža, ki bolj kakor identifikacijo in karakterizacijo v ospredje postavlja pripovedništvo in prezenco. Trnjanin kot **pripovedovalka** v svet Kajuha in Balantiča vstopa s krhkostjo in nežnostjo, nekakšno zgodovinsko spoštljivostjo. Pred gledalce pričara svet partizanskega gibanja ne zgolj skozi vojno in ideologijo, temveč skozi življenje mladih posameznikov, ki jim je bila mladost odvzeta. Skrbno izoblikuje več odrskih oseb, za katere odmeri ravno toliko karakternih oznak, da pred gledalcem polnokrvno zaživijo v hipcih, ki jim jih uprizoritev namenja. Med najbolj zapomnljivimi je zagotovo njena upodobitev plesalke **Marte Pavlin – Brine**. Trnjanin je navdihujoča v posredovanju Brinine odločnosti in presunljiva v ekspresivni bolečini prizora ozebljih stopal. Ples Marte Pavlin – Brine pa ostaja v spominu kot eden izmed najbolj presunljivih vrhuncev uprizoritve.

Miranda Trnjanin v uprizoritvi *Kot vsa svobodna dekleta* upodobi **Uno**, eno izmed sedmih trinajstletnih deklet, ki na šolski ekskurziji zanosijo. Trnjanin ostaja v svojem izrazu distancirana, emotivnost doživljaja v večji meri prepušča občinstvu, pri čemer pa njen detajlno izgrajen monolog navkljub navidezni statičnosti izredno močno deluje v evociranju podobe trinajstletnega dekleta. Trnjanin je mojstrica odrskega govora, ki prizor gradi na predahih, nemih poudarkih, s katerimi odrska beseda pridobi samostojno življenje. V odprti naravi uprizoritve, ki ostaja z občinstvom v neprestanem stiku oziroma nagovoru, Trnjanin ne zapade v koketnost, temveč vseskozi ostaja osrediščena z zavestjo problematičnih družbenopolitičnih okoliščin vsebine.

Strokovna žirija

Branko Jordan, Staša Mihelčič, Barbara Rogelj, Tea Rogelj, Zala Dobovšek (predsednica)

V Ljubljani, 17. 11. 2024